

Economic Rights in Literary and Artistic Works Law and A General Review on Assignment of Economic Rights

Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Mali Haklar ve Mali Hakların Devrine İlişkin Genel Değerlendirme

ABSTRACT

It is important to determine the rights of author on the work and their scope both for author and third parties. In this sense, it is necessary to examine the economic and moral rights which are regulated in the Law on Intellectual and Artistic Works numbered 5846 (“LIAW”) and to study the usage of the rights by author and third parties. The subject matter of this article is analysed through both the provisions of LIAW and the draft code prepared to amend LIAW.

ÖZET

Bir eser üzerinde eser sahibinin ne tür haklarının olduğu ve hakların koruma kapsamının tespiti, hem eser sahibi hem de üçüncü kişiler için önem arz etmektedir. Bu bağlamda, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda düzenleme bulan, eser sahibinin eser üzerindeki manevi ve maddi haklarının incelenmesi, bu hakların kullanımı ve devri durumunda üçüncü kişilerce kullanımı hususlarının ele alınması gerekmektedir. Bu makalede konu, hem **FSEK** hem de “5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda

The article also includes general evaluations on the transfer of economic rights to third parties, taking into account the fundamental differences between licensing and transfer transactions.

KEYWORDS: LIAW, Characteristics of Economic Rights, Assignment of Economic Rights, Draft Code on LIAW

I. INTRODUCTION

AUTHORS' RIGHTS ON THE WORKS REVEALED AS A consequence of intellectual effort and hard work are regulated in the Law on Intellectual and Artistic Works numbered 5846. In the article 1/B of the Code, the work is defined as "Any intellectual or artistic product bearing the characteristic of its author, which is deemed a scientific and literary or musical work or work of fine arts or cinematographic work". Within the framework of this definition, on the condition of being one of the types stipulated in the Code, it is possible to state that all intellectual products arising from its author's creative power are considered as work. Authors have economic and moral rights over the work within the limits stipulated in the Code.¹ Although the authors' rights are absolute rights, they are subjected to significant limitations by various reasons such as public interest.²

Moral rights of author are derived from the relationship between the work and the personality of the author.³ In other terms, moral rights are closely linked to the personality of the author,⁴ so that these rights are not suitable to be assigned to a third party or to be waived from or to be subject matter of any legal transaction.⁵ Likewise moral rights are not inheritable. On the other hand, despite the fact that moral rights are not transferable by nature, the authority to use of the said rights may be subject to agreements.⁶ Moral rights regulated in the LIAW are mainly right to disclose the work to the public, right to designate the author's name, right to prohibit modi-

değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısı" hükümleri dikkate alınarak incelenmiştir. Ayrıca makalede, lisans ve devir işlemleri arasındaki temel farklılıklar da göz önünde bulundurularak mali hakların üçüncü kişilere devri konusuna ilişkin genel değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu kapsamda doktrinde ve mahkeme içtihatlarında çok rastlanmamakla birlikte, bir mali hakkın içerdiği farklı yetkilerin birden fazla kişiye ayrı ayrı devrinin mümkün olup olmadığı hususu tartışılmıştır.

ANAHTAR KELİMELEER: FSEK, Mali Hakların Nitelikleri, Mali Hakların Devri, FSEK Kanun Tasarısı

I. GİRİŞ

ESER SAHİBİNİN, FİKRİ ÇABA VE ÇALIŞMASI SONUCU ortaya koyduğu eseri üzerindeki hakları 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda ("FSEK") düzenlenmiştir. Kanun'un 1/B maddesinde eser, "*sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulleri*" olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu tanım çerçevesinde, Kanun'da sayılan türlerden biri kapsamında olmak şartıyla, sahibinin yaratıcı gücünün bir sonucu olarak ortaya çıkan fikri ürünlerin eser olarak tanımlandığını söylemek mümkündür. Eser sahibi, Kanun'da öngörülen sınırlar çerçevesinde eseri üzerinde mali ve manevi haklara sahiptir.¹ Eser sahibinin, eseri üzerindeki söz konusu hakları mutlak hak niteliğinde olsalar da kamu menfaati gibi çeşitli kriterler ile önemli sınırlandırılmalarına tabi tutulmuşlardır.²

Eser sahibine tanınan manevi haklar, eser ile eser sahibinin kişiliği arasındaki ilişkiden kaynaklanmaktadır.³ Bir diğer ifadeyle eser üzerindeki manevi haklar eser sahibinin kişiliği ile sıkı sıkıya bağlı olup,⁴ üçüncü bir kişiye devri veya manevi haklardan feragat edilmesi yahut manevi hakların herhangi bir hukuki işleme konu olması mümkün değildir.⁵ Keza manevi haklar miras ile intikal de etmezler. Bununla birlikte manevi bir hakkın bizzat kendisinin devredilememesine rağmen, söz konusu hakkın kullanımının devri mümkündür.⁶ FSEK'te düzenlenen başlıca manevi haklar; eserin kamuya sunulması, eserde eser sahibinin adının belirtilmesi, eser-

fication, right to request the original of work and right to present the work.⁷ It is accepted that the moral rights regulated in the articles 14, 15, 16 and 17 of the LIAW are subject to the principle of numerus clauses.⁸ It should be admitted that the moral rights constitute a right category that includes but also exceeds the personality rights within the framework of civil law. Namely, personality rights are strictly bonded to the person and directly linked to his/her personality. However, the moral rights regulated in the LIAW are independent from personality rights owing to the fact that they arise from the authorship, in another words, they are based on the relationship between the work and author.⁹

Authors have economic rights in addition to the moral rights. The economic rights root in the economic relationship between the work and the author. Contrary to the moral rights, economic rights might be subject to legal transactions, and they might be transferred by inheritance. Subject to the principle of numerus clauses, economic rights regulated in the articles 21, 22, 23, 24

de yapılacak değişikliklerin engellenmesi, eserin aslına ulaşma ve eserin sergilenmesine ilişkindir.⁷ FSEK'in 14, 15, 16 ve 17 inci maddelerinde düzenlenen manevi hakların sınırlı sayı ilkesine tabi olduğu kabul edilmektedir.⁸ Manevi hakların, medeni hukuk çerçevesindeki kişilik haklarını da kapsayan ancak onu da aşan bir hak sınıfı olduğunu kabul etmek gerekir. Şöyle ki, medeni hukuk çerçevesindeki kişilik hakları, kişiye sıkı sıkıya bağlı olup kişinin doğrudan şahsiyeti ile ilgilidir. Oysa FSEK çerçevesinde düzenleme bulan manevi haklar, eser sahipliğinden, bir diğer ifadeyle eser ile eser sahibi arasındaki bağlantıdan kaynaklandığı için, kişilik haklarından bağımsızdır.⁹

Eser sahibinin manevi haklarının yanı sıra mali hakları da bulunmaktadır. Mali haklar, eser ile eser sahibi arasındaki ekonomik ilişkiden doğan haklardır. Manevi haklardan farklı olarak mali haklar söz konusu olduğunda, hakkın hukuki işlemlere konu olabilmesi ve miras yoluyla intikali mümkündür. Sınırlı sayı ilkesine tabi olarak FSEK'in 21, 22, 23, 24 ve 25 inci maddelerinde

and 25 of the LIAW include right of adaptation, right of reproduction, right of distribution, right of performance and right to communicate a work to public. As it is the main subject of this work, characteristics of economic rights are examined below in detail under a separate heading.

II. ECONOMIC RIGHTS AND THEIR CHARACTERISTICS

Economic rights contain the rights arising from the economic relationship between the work and author. In other terms, economic rights are occurred by the LIAW's protection of the author's economic expectations from those who benefit from the work.¹⁰ While author is not able to obtain economic benefits from moral rights, economic rights provide financial return to the author.¹¹ This basic difference between moral rights and economic rights cause differentiation of characteristics of these two type of rights.

A. Types of Economic Rights

Economic rights are mentioned in the LIAW by the lawmaker like as the moral rights. In this sense economic rights are right of adaptation (art. 21 of the LIAW), right of reproduction (art. 22 of the LIAW), right of distribution (art. 23 of the LIAW), right of performance (art. 24 of the LIAW) and right to communicate a work to public (art. 25 of the LIAW).¹² Each right's scope is regulated within the related article.¹³ In addition to the said economic rights,

düzenlenen mali haklar, işleme hakkı, çoğaltma hakkı, yayma hakkı, temsil hakkı ve umuma iletim hakkını kapsamaktadır. Çalışmanın konusunu oluşturması açısından mali hakların genel özellikleri aşağıda ayrı bir başlık altında detaylı olarak incelenmiştir.

II. MALİ HAKLAR VE GENEL ÖZELLİKLERİ

Mali haklar, eser ile eser sahibi arasındaki ekonomik ilişkiden doğan hakları kapsamaktadır. Bir diğer ifadeyle mali haklar, eser sahibinin, eserden faydalanan kişilerden ekonomik bir karşılık beklemesinin FSEK tarafından korunmasıyla ortaya çıkmış haklardır.¹⁰ Manevi haklar, eser sahibine ekonomik bir fayda sağlamazken mali haklar, eser sahibine ekonomik getiri sağlayan haklardır.¹¹ Manevi haklar ile mali haklar arasındaki bu temel farklılık, her iki tür hakkın nitelikleri açısından da farklı olmalarına sebebiyet vermektedir.

A. Mali Hakların Türleri

Manevi haklar gibi mali haklar da Kanun Koyucu tarafından FSEK'te sayılmıştır. Buna göre mali haklar; işleme hakkı (FSEK m. 21), çoğaltma hakkı (FSEK m. 22), yayma hakkı (FSEK m. 23), temsil hakkı (FSEK m. 24) ve umuma iletim hakkıdır (FSEK m. 25). Bu haklar, sınırlı sayı ilkesi kapsamında kanun koyucu tarafından belirlenmiştir.¹² Her bir hakkın kapsamı ilgili maddelerde belirlenmiştir.¹³ Anılan mali haklara ek olarak FSEK m. 45'te düzenleme bulan pay ve takip hakkının da mali haklar kapsamına girdiği savunulmaktadır.¹⁴ Ülkemizde

FOOTNOTE

1 LIAW Art. 13: "The economic and moral interests of authors in their intellectual and artistic works shall be protected under this Law." The distinction between economic and moral rights remains in the draft code amending the Law on Intellectual and Artistic Works numbered 5846.

2 Arathi Ashok, "Economic Rights of Authors under Copyright Law: Some Emerging Judicial Trends", Journal of Intellectual Property Rights, January 2010, Vol. 15, p. 46.

3 Eray Aksın Atar, Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Yayma Hakkı ve Korunması, İstanbul 2017, p. 74.

4 Hatice Kübra Ercoşkun Şenol, "Mali Hakları veya Kullanım Hakkını Devralanların Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Kapsamında Korunması", Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, Vol. III, No. 1, p. 46.

5 Cahit Suluk/Rauf Karasu/Temel Nal, Fikri Mülkiyet Hukuku, Ankara 2017, p. 85-86.

6 Canan Küçükali, Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası, Ankara 2017, p. 161.

7 Hayri Bozgeyik, Görüşler ve Kararlar Telif Hukuku: Mali Haklar, Manevi Haklar, Tazminat, Hukuk ve Ceza Davaları, Ankara 2018, p. 7.

8 Küçükali, p. 161; For a contrary opinion please see Atar, p. 76.

9 Sinan Sarıkaya, Fikri Haklarda Manevi Tazminat, http://www.academia.edu/12566421/Fikri_Haklarda_Manevi_Tazminat, (Last Access: 07.09.2018), p. 3.

10 Küçükali, p. 154.

11 Ahmet M. Kılıçoğlu, Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikri Haklar, Ankara 2017, p. 242.

12 Atar, p. 76.

13 The draft code prepared to amend LIAW includes significant amendments in the articles regulating the

economic rights. However evaluations regarding the amendments in the economic rights are not included in this article due to the fact that they exceed the limits and content of the article. Rather it is contented with general explanation about characteristics of economic rights. is considered sufficient. For the draft code text please see <http://www.msg.org.tr/UserFiles/files/5846%20SAYILI%20FIKIR%20VE%20SANAT%20ESERLERI%20KANUNUNDA%20DEGISIKLIK%20YAPILMASINA%20ILISKIN%20KANUN%20TASARISI.pdf>. (Last Access: 06.11.2018)

14 Mustafa Ates, "Eser Sahibinin Eserin Yeniden Satışından Pay Alma Hakkı", Terazi Hukuk Dergisi, 2018, Vol. 13, No. 140, p. 67.

15 Ates, p. 70.

16 Küçükali, p. 156.

17 Nal/Suluk, p. 91.

it is argued that share right regulated in the article 45 of the LIAW constitutes economic right.¹⁴ This right which is not commonly practiced in Turkey enables the author to receive a sufficient share from works of fine arts and the works mentioned in the article 45 of the LIAW.¹⁵

B. Characteristics of Economic Rights

1. Independency

Independency of economic rights from each other is pointed out by the article 20 of LIAW, which states that “Economic rights are independent of one another. The disposal and exercise of one does not affect the other.” Based on this provision, it is possible for the author to assign the right of adaptation on a work to a third person while assigning the right of reproduction on the same work to another one.¹⁶ For this reason, each assigned right on the work has to be shown pursuant to the article 52 of the LIAW.¹⁷ Owing to the fact that economic rights are independent from each other, assignment of some rights shall not interpreted as other economic rights are included in the assignment contract. In the case that an uncertainty occurs whether an economic right was assigned or not, it is accepted that the right was not assigned to.¹⁸ On the other hand, in case that achieving economic benefits aimed by assignment of an economic right necessitates the usage of one or more other unassigned economic rights, it is argued in the doctrine that those unassigned rights are considered within the framework of the assignment.¹⁹

çok uygulaması olmayan bu hak, eser sahibinin, daha sonradan değeri artan güzel sanat eserlerinden ve FSEK m. 45’te sayılan diğer eserlerden yeterli miktarda bir pay almasını amaçlamaktadır.¹⁵

B. Mali Hakların Özellikleri

1. Bağımsızlık

FSEK m. 20’de yer verilen “Mali haklar birbirine bağılı değildir. Bunlardan birinin tasarrufu ve kullanılması diğerine tesir etmez” şeklindeki düzenlemeyle mali hakların birbirinden bağımsız nitelikte olduğu vurgulanmıştır. Bu hükümden hareketle, eser sahibinin, eser üzerindeki işleme hakkını bir kişiye devrederken çoğaltma hakkını diğer bir kişiye devretmesi mümkündür.¹⁶ Bu sebeptendir ki FSEK m. 52 hükmü gereğince, devredilen mali hakların ayrı ayrı gösterilmesi gerekmektedir.¹⁷ Mali haklar birbirinden bağımsız olduğu için, devir sözleşmesinde bazı hakların yazılı olması halinde, diğer mali hakların da devredildiği şeklinde bir yorum yapılamayacaktır. Bir mali hakkın devredilip devredilmediği konusunda tereddüt doğması halinde ise devredilmediği kabul edilecektir.¹⁸ Bununla birlikte doktrinde, bir mali hakkın devri kapsamında amaçlanan ekonomik faydanın sağlanmasının, diğer mali haklardan birinin veya birilerinin kullanılmasını da zorunlu kıldığı durumlarda, o hakkın/hakların da devir kapsamında olduğu ifade edilmektedir.¹⁹

DİPNOT

1 FSEK md. 13: “Fikir ve sanat eserleri üzerinde sahiplerinin mali ve manevi menfaatleri bu kanun dairesinde himaye görülür.” Mali ve manevi hak ayrımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısında da korunmuştur.

2 Arathi Ashok, “Economic Rights of Authors under Copyright Law: Some Emerging Judicial Trends”, Journal of Intellectual Property Rights, Ocak 2010, S. 15, s. 46.

3 Eray Aksın Atar, Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Yayma Hakkı ve Korunması, İstanbul 2017, s. 74.

4 Hatice Kübra Ercoşkun Şenol, “Mali Hakları veya Kullanım Hakkını Devralanların Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Kapsamında Korunması”, Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, C. III, S. 1, s. 46.

5 Cahit Suluk/Rauf Karasu/Temel Nal, Fikri

Mülkiyet Hukuku, Ankara 2017, s. 85-86.

6 Canan Küçükali, Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası, Ankara 2017, s. 161.

7 Hayri Bozgeyik, Görüşler ve Kararlar Telif Hukuku: Mali Haklar, Manevi Haklar, Tazminat, Hukuk ve Ceza Davaları, Ankara 2018, s. 7.

8 Küçükali, s. 161. Aksi yöndeki görüş için bkz. Atar, s. 76.

9 Sinan Sarıkaya, Fikri Haklarda Manevi Tazminat, [http://www.academia.edu/12566421/Fikri_Haklarda_Manevi_Tazminat_\(E.T.07.09.2018\)](http://www.academia.edu/12566421/Fikri_Haklarda_Manevi_Tazminat_(E.T.07.09.2018)), s. 3.

10 Küçükali, s. 154.

11 Ahmet M. Kılıçoğlu, Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikri Haklar, Ankara 2017, s. 242.

12 Atar, s. 76.

13 Belirtmek isteriz ki “5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı” (“Kanun Tasarısı”) ile öngörülen

değişiklikler incelendiğinde, mali hakların düzenlendiği maddelerde ciddi değişiklikler yapıldığı görülmektedir. Ancak çalışmanın sınır ve kapsamını aşacağı için mali haklara ilişkin açıklamalar ve Kanun Tasarısı ile getirilen değişikliklere ilişkin değerlendirmelere bu çalışma kapsamında yer verilmeyecektir. Bu bağlamda mali hakların niteliklerine ilişkin genel açıklamalar ile yetinilecektir. Kanun Tasarısı metni için bkz.

<http://www.msg.org.tr/UserFiles/files/5846%20SAYILI%20FIKIR%20VE%20SANAT%20ESERLERI%20KANUNUNDA%20DEGISIKLIK%20YAPILMASINA%20ILISKIN%20KANUN%20TASARISI.pdf>.

14 Mustafa Ateş, “Eser Sahibinin Eserin Yeniden Satsından Pay Alma Hakkı”, Terazi Hukuk Dergisi, 2018, C. 13, S. 140, s. 67.

15 Ateş, s. 70.

16 Küçükali, s. 156.

17 Nal/Suluk, s. 91.

2. Putting Forward Toward Everybody

Intellectual rights are absolute rights.²⁰ Inherently economic rights on the intellectual and artistic works constitute absolute right and put forward toward everybody.²¹ Since intellectual rights are not property, economic rights which are absolute at the same time are not right in rem. However economic rights being absolute rights, meaning to be put forward toward everybody, provides opportunity for the author to exclusively benefit from the work and prevent others' infringing acts against the work.²²

3. Being Subject to Legal Transactions

The most distinctive feature between economic and moral rights is being subject to legal transactions.²³ Although authors have exclusive moral and economic rights on their works, they are often deprived of necessary capital and organization. Therefore they involve in legal transactions with various people and institutions to get economic benefits.²⁴

2. Herkese Karşı İleri Sürülebilme

Fikri haklar, mutlak hak statüsündedir.²⁰ Doğal olarak fikir ve sanat eserleri üzerindeki mali haklar da mutlak hak olup herkese karşı ileri sürülebilir niteliktedir.²¹ Fikri haklar eşya olmadığı için mutlak nitelikteki mali hakların aynı hak değillerdir. Bununla birlikte mali hakların herkese karşı ileri sürülebilir olması, bir diğer ifadeyle mutlak hak olması, eser sahibine eserden münhasıran faydalanma ve başkalarının ihlal teşkil eden eylemlerini engelleme imkânı sağlamaktadır.²²

3. Hukuki İşlemlere Konu Olabilme

Mali hakları manevi haklardan ayıran en temel özellik, mali hakların hukuki işlemlere konu olabilmesidir.²³ Eser sahipleri, eserleri üzerinde münhasıran mali ve manevi haklara sahip olmakla birlikte, çoğu zaman mali hakların kullanımı için gerekli sermaye ve örgütten mahrumdurlar. Bu sebeple eserleri üzerinden ekonomik fayda sağlamak için çeşitli kişi ve kurumlarla hukuki ilişki içine girerler.²⁴

Authors have the right to transact both for promising and disposal acts on the economic rights of a work. On the other hand while authors are able to transact for promising on unborn works, they cannot transact for disposal on them.²⁵ It is worth mentioning that promising transactions on unborn works are not absolutely binding for the author. In this sense, in accordance with the fundamental principles of intellectual property law, that author has the right to terminate the contract on an unborn work without presenting any reason is regulated in the article 50 of the LIAW, which state that “*Such commitments relating to the whole or a specific category of the works of an author to be created in the future may be terminated by either contracting party with a notice of one year.*” The provision illustrates that assignment of economic rights and transfer of ownership are regulated not only within the framework of property law principles but characteristics of intellectual property law are also considered.

In this sense, authors may assign the economic rights on a work partially or fully to third parties, or grant licence on an economic right. In case of assignment of an economic right, that right is released from the author’s property. However if licence is granted on an economic right, licensee does only have the right to use the economic right and it does not come into the licensee’s possession.²⁶

Assignment of economic rights needs to be more focused on. As stated above, ownership of an economic right transfers to third party by assignment of that right. However assignee does not have unlimited ownership on the assigned economic right.²⁷ Considering the strong relationship between the work and the author, it is regulated in the article 49/2 of the LIAW that “*where the right of adaptation is transferred, the consent of the author or his heirs shall also be necessary as to the person who has acquired by derivative transfer.*” In this context, despite the fact that the ownership of the economic right transferred to the assignee, the said right cannot be assigned by the assignee to a third party without the author’s consent. Author may grant prior permission for later assignment transactions.²⁸ Also right of litigation is transferred to the assignee with assignment of economic right.²⁹

Eser sahibi, meydana getirilmiş eser bakımından mali haklara ilişkin borçlandırıcı işlem yapabileceği gibi tasarruf işlemi de yapabilmektedir. Bununla birlikte, henüz meydana gelmemiş bir eser üzerinde eser sahibinin borçlandırıcı işlemde bulunması mümkünken, tasarruf işlemi yapmasına izin verilmemiştir.²⁵ Öte yandan henüz meydana gelmemiş bir esere ilişkin borçlandırıcı işlemlerin de eser sahibi için mutlak anlamda bir bağlayıcılık taşıdığı söylenemez. Nitekim fikri mülkiyet hukukunun temel prensipleri ile uyumlu olarak, kanun koyucu FSEK m. 50’de yer alan “*Eser sahibinin ileride vücuda getireceği eserlerin bütününe veya muayyen bir nevi’ne taallük eden bu kabil taahhütleri taraflardan her biri, ihbar tarihinden bir yıl sonra hüküm ifade etmek üzere feshedebilir*” şeklindeki düzenlemeyle eser sahibine, sebep göstermeksizin sözleşmeyi fesih imkânı tanımıştır. Bu husus, mali hakların devrinin ve mülkiyetinin geçirilmesinin, salt eşya hukuku prensipleri çerçevesinde değil, fikri mülkiyet hukuku disiplininin de özellikleri gözetilerek düzenlendiğini göstermektedir.

Bu çerçevede eser sahibi, eser üzerindeki mali haklarını üçüncü kişiye kısmen veya tamamen devredebilir, üçüncü kişiye bir mali hakka ilişkin lisans verebilir. Bir mali hakkın devri durumunda artık söz konusu hak eser sahibinin mülkiyetinden çıkmaktadır. Bununla birlikte bir mali hakka ilişkin lisans/ruhsat verildiğinde, ruhsat/lisans sahibi sadece kullanma yetkisine sahip olup söz konusu mali hakkın mülkiyetini elde etmez.²⁶

Mali hakların devri hususuna ayrıca değinmek gerekir. İfade edildiği üzere, bir eser sahibinin mali hakkını devretmesiyle birlikte mali hakkın mülkiyeti devralana geçmektedir. Ancak devralanın, devralanan mali hak üzerindeki mülkiyeti sınırsız değildir.²⁷ Eser ile eser sahibi arasındaki kişisel bağ da gözetilerek FSEK m. 49/2’de; “*eser sahibi veya mirasçılarından mali bir hak veya böyle bir hakkı kullanma ruhsatını iktisap etmiş olan bir kimse, ancak bunların yazılı muvafakatiyle bu hakkı veya kullanma ruhsatını diğer birine devredebilir*” şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir. Bu kapsamda her ne kadar mali hakkın mülkiyeti devralana geçmiş olsa da, söz konusu mali hakkın üçüncü bir kişiye devri halinde eser sahibinden tekrar izin alınması gerekmektedir. Eser sahibinin bu izni sözleşme ile daha önceden vermesi mümkündür.²⁸ Ayrıca, mali hakkın devri halinde, dava hakkı da devralana geçmektedir.²⁹

4. Transferring by Inheritance

In addition to being subject to legal transactions, economic rights are transferred by inheritance. It is clearly highlighted by the provision regulated in the article 63 of the LIAW, which state that “*The economic rights granted by this Law shall be transferred by inheritance. Making testamentary disposals on economic rights is permitted.*” As it is understood from the text, moral rights are not inheritable.³⁰ Finally it should be mentioned that economic rights are subject to attachment and mortgage.³¹

III. ASSIGNMENT OF ECONOMIC RIGHTS TO THIRD PARTIES

A. In General

General information about the economic rights were explained above and economic rights’ being subject to legal transactions were pointed out. Granting a right to third parties might be done either by assignment or exclusive or non-exclusive licensing.³² Regulated in the article 48 of the LIAW that “*the author or his heirs may transfer to others the economic rights granted them by law, unrestricted or restricted as regards duration, place or scope, with or without consideration*”, it is indicated that economic rights can be assigned to third parties. Despite that, it should be stated that assignment of economic rights within the scope of the LIAW is different from that of the Property Law.³³ To illustrate, in case of the assignment of one or more economic rights on a work although assignee gains the ownership over the assigned economic rights, he/she still needs the author’s permission to assign the rights to third parties (LIAW art. 49).

4. Miras Yoluyla İntikal Edebilme

Mali haklar üzerinde hukuki işlem yapılabileceği gibi miras yoluyla intikali de mümkündür. Nitekim FSEK m. 63’de yer alan, “*Bu Kanunun tanıdığı mali haklar miras yolu ile intikal eder. Mali haklar üzerinde ölüme bağlı tasarruflar yapılması caizdir*” şeklindeki hüküm ile bu husus açık bir şekilde vurgulanmıştır. Kanun metninden anlaşılacağı üzere manevi haklar miras yoluyla intikal etmez.³⁰ Son olarak belirtmek gerekir ki mali hakların haczi gibi rehni de mümkündür.³¹

III. MALİ HAKLARIN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE DEVRİ

A. Genel Olarak

Yukarıda mali haklara ilişkin genel bilgiler verilmiş olup mali hakların, hukuki işlemlere konu olabileceği anlaşılmıştır. Bir mali hak üzerinde üçüncü kişilere hak tanınması, devir ile olabileceği gibi basit veya münhasır lisans³² ile de mümkündür. FSEK m. 48’de, “*Eser sahibi veya mirasçıları kendilerine kanunen tanınan mali hakları süre, yer ve muhteva itibarıyla mahdut veya gayri-mahdut, karşılıklı veya karşılıksız olarak başkalarına devredebilirler*” denilmek suretiyle bir eser üzerindeki mali hakkın üçüncü kişilere devredilebileceği belirtilmiştir. Her ne kadar mali hakların devrinin mümkün olduğu söylene de, FSEK çerçevesindeki mali hakların devrinin, eşya hukuku çerçevesindeki devirden farklı olduğunu belirtmek gerekir.³³ Zira eser üzerindeki bir veya birden fazla mali hak devredilmiş olsa da, bu devir sonucunda devralan, devir konusu mali hakkın mülkiyetine sahip olmakla birlikte bu hakkı ancak eser sahibinin izni dâhilinde bir başkasına devredebilmektedir (FSEK

FOOTNOTE

18 Savaş Bozbel, “FSEK’e Göre İleride Vücuda Getirilecek Eserlerle İlgili Yapılan Sözleşmelerin İfası ve Sonuçları Hakkında Sinema Sektörü Özelinde Bazı Düşüncelerim”, I. Fikri Mülkiyet Hukuku Uluslararası Sempozyumu Tebliği, file:///C:/Users/solma/Downloads/5000129042-5000199441-1-SM.pdf, (Last Access: 26.06.2018), p. 38.

19 Artür Karademir, Çalışanların Yarattığı Eserler Üzerinde Fikri Hakların Kullanılması, Ankara 2017, p. 32.

20 Kemal Oğuzman/Nami Barlas, Medeni Hukuk, 19. Ed., İstanbul 2013, p. 157.

21 Atar, p. 81.

22 Fethi Merdivan, “Manevi Hakların Eser Sahibinin Ölümünden Sonra Kullanılması ve Yakınların

Dava Hakkı (Konuyla İlgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi)”, Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Dergisi, 2014, Vol. 1, p. 101.

23 Nal/Suluk, p. 118.

24 Ercoskun Şenol, p. 47.

25 Nal/Suluk, p. 119.

26 Tekin Memiş, “FSEK Sisteminde ve İlkeler Işığında Umumi Mahallerde Eserin Kullanımı ve Haklar”, Fikri Mülkiyet Yıllığı, Ankara 2016, p. 450.

27 Nal/Suluk, p. 122.

28 Küçükali, p. 158.

29 Küçükali, p. 160.

30 On the other hand pursuant to the article 19/1 of the LIAW, If an author has not determined the manner in which the authorities granted to him by the first

paragraphs of Articles 14 and 15 are to be exercised or has not left this matter to another person, these rights shall be exercised after his death by the executor, or, if no executor has been appointed, successively by the surviving spouse, his children, his testamentary heirs, his parents, his siblings.

31 Atar, p. 82.

32 For these phrases, the terms single license and full license used in the article 56 of the LIAW.

33 Çağrı Şükrü Uluslu, Sözleşme ile Mali Hakkın Devrinin Hak Sahipliğine Etkisi, http://ulusluersen.com/makale_SOZLESME_ILE_MALI_HAKKIN_DEVRININ_HAK_SAHİPLİĞİNE_ETKİSİ.pdf (Last Access: 21.09.2018), p. 2.

It means that even though ownership of economic rights is transferred, author's permission for later assignments is still required.

Pursuant to the LIAW, author may assign the economic rights on the work to third parties, or grant licence on them (LIAW art. 48/2). It is regulated in the Code that unless the contrary may be deduced from law or contract, all licenses shall be deemed to be non-exclusive (art. 56). Non-exclusive license provides opportunity for the proprietor to grant license on the same right to more than one person. It means that the regulation in the Code provides opportunity that a right might be used by more than one person. To illustrate, right of reproduction on a book can be granted for more persons by licence contracts.

Despite the fact that it is possible to grant more than one non-exclusive licenses on a work, the issue of assignment of an economic right by dividing into sub-groups remains unclear. Although it is not commonly seen in the doctrine and court practices, there is a problem that should be indicated. Each economic right can be independently assigned, but the problem is whether is it possible to assign an economic right to different parties by dividing the economic right into sub-groups? In another term, can various sub-groups of an economic right be assigned to more than one person? There is no provision regarding the problem neither in the LIAW nor in the Draft Code. Inherently the problem should be solved in accordance with the principles of both property law and intellectual property law.

m. 49). Doğal olarak mali hakkın mülkiyeti devredilmiş olsa dahi, sonraki devirler açısından eser sahibinin izni gerekmektedir.

FSEK çerçevesinde eser sahibi, eser üzerindeki mali hakları devredebileceği gibi bu mali haklara ilişkin lisans/ruhsat da verebilir (FSEK m. 48/2). Kanun'da, aksi sözleşme ile kararlaştırılmadığı müddetçe ruhsatın/lisansın, basit lisans olduğu belirtilmektedir (m. 56). Basit lisans, aynı hak üzerinden birden fazla kişiye lisans verilebilme imkânı tanıyan lisans türüdür. O halde Kanun'daki bu düzenleme, aynı hakkın birden fazla kişi tarafından kullanılabilmesini öngörmektedir. Mesela bir kitabın çoğaltılması mali hakkının kullanımı, lisans sözleşmesi ile farklı iki veya daha fazla kişiye verilebilecektir.

Mali hak üzerinde iki veya daha fazla basit lisansın mümkün olmasına karşın, bir mali hakkın içerdiği yetkilerin bölünerek birden fazla kişiye devredilmesi konusu girift bir yapı arz etmektedir. Doktrinde ve yargı kararlarında çok karşılaşılmamış olmakla birlikte, mali hakların devrine ilişkin ele alınması gereken bir problem bulunmaktadır. Şöyle ki, her bir mali hak, bir diğerinden bağımsız olarak devredilebilir ancak acaba, bir mali hakkın içerdiği yetkilerin bölünerek birden fazla kişiye devri mümkün müdür? Diğer bir deyişle, aynı mali hak içerisindeki muhtelif yetkiler, birden fazla kişiye devredilebilir mi? FSEK bu konuda sessiz kalmaktadır. Kanun Tasarısı'nda da buna ilişkin herhangi bir düzenleme öngörülmüş değildir. Doğal olarak hem fikri mülkiyet hukuku hem de eşya hukuku prensipleri ekseninde bu problemi çözmek gerekmektedir.

DİPNOT

18 Savaş Bozbel, "FSEK'e Göre İleride Vücuda Getirilecek Eserlerle İlgili Yapılan Sözleşmelerin İfası ve Sonuçları Hakkında Sinema Sektörü Üzeline Bazı Düşüncelerim", I. Fikri Mülkiyet Hukuku Uluslararası Sempozyumu Tebliği, file:///C:/Users/solma/Downloads/5000129042-5000199441-1-SM.pdf, (E.T. 26.06.2018), s. 38.

19 Artür Karademir, Çalışanların Yarattığı Eserler Üzerinde Fikri Hakların Kullanılması, Ankara 2017, s. 32.

20 Kemal Oğuzman/Nami Barlas, Medeni Hukuk, 19. Baskı, İstanbul 2013, s. 157.

21 Atar, s. 81.

22 Fethi Merdivan, "Manevi Hakların Eser Sahibinin Ölümünden Sonra Kullanılması ve Yakınların

Dava Hakkı (Konuyla İlgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi)", Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Dergisi, 2014, S. 1, s. 101.

23 Nal/Suluk, s. 118.

24 Ercoskun Şenol, s. 47.

25 Nal/Suluk, s. 119.

26 Tekin Memiş, "FSEK Sisteminde ve İlkeler Işığında Umumi Mahallerde Eserin Kullanımı ve Haklar", Fikri Mülkiyet Yılı, Ankara 2016, s. 450.

27 Nal/Suluk, s. 122.

28 Küçükali, s. 158.

29 Küçükali, s. 160.

30 Bununla birlikte, FSEK m.19/1 uyarınca, eser sahibi Kanunun 14 ve 15 inci maddelerin birinci fıkralarıyla kendisine tanınan yetkilerinin kullanılış tarzlarını

tespit etmemişse yahut bu hususu her hangi bir kimsese bırakmamışsa bu yetkilerin ölümünden sonra kullanılması, vasiyeti tenfiz memuruna; bu tayin edilmemişse de sırasıyla sağ kalan eşi ile çocuklarına ve mirasçılara, anne ve babasına, kardeşlerine ait olacaktır.

31 Atar, s. 82.

32 Bunlar için FSEK m.56'da basit ruhsat ve tam ruhsat ifadeleri kullanılmıştır.

33 Çağrı Şükrü Uluslu, Sözleşme ile Mali Hakkın Devrinin Hak Sahipliğine Etkisi, http://ulusluersen.com/makale_SOZLESMELER_MALI_HAKKIN_DEVRININ_HAK_SAHİPLİĞİNE_ETKİSİ.pdf (E.T. 21.09.2018), s. 2.

B. Assignment of Independent Sub-Groups of an Economic Right to Third Parties

As a rule there is only one property on an article. Having a share in the property by more than one person does not change the fact that there is one single property. Therefore, as a consequence of assignment of a right, property right on the assigned right passes to other party and the previous proprietor loses the opportunity to act on the assigned right.³⁴ In the doctrine it is stated that the second assignment by the previous proprietor after the first assignment of the economic right either include only the remaining part of right or will not have any legal results.³⁵

Considering the fact that the intellectual property is a self-sustaining structure³⁶ and the independence of economic rights principle together, it is concluded that the same economic right contains more than one sub-groups and these sub-groups can be separated and assigned independently to third parties can be realized.³⁷

B. Bir Mali Hakkın İcerdiği Yetkilerin Bölünerek Üçüncü Kişilere Devri

Kural olarak bir eşya üzerinde tek bir mülkiyet bulunmaktadır. Mülkiyet hakkının birden fazla kişi tarafından paylaşılması, ortada bir tane mülkiyetin bulunduğu hakikatini değiştirmemektedir. Hal böyleyken bir hakkın devri ile mülkiyet karşı tarafa geçmekte olup önceki malikin o hak üzerinde tasarrufta bulunma imkânı ortadan kalkmaktadır.³⁴ Nitekim doktrinde, eser sahibinin bir mali hakkı devrettikten sonra gerçekleştireceği ikinci devrin, eser sahibinin mal varlığında kalan kısmıyla intikal edeceği yahut hiç sonuç doğurmayacağı ifade edilmektedir.³⁵

Fikri hakların sürekli kendini doğuran³⁶ bir yapı arz etmesi ve mali hakların birbirinden bağımsızlığı birlikte değerlendirildiğinde, aslında aynı mali hakkın birden fazla hak ve yetkiyi barındırması gerçeği ve bu için yetkilerin ayrıştırılarak üçüncü kişilere devredilme ihtimali karşımıza çıkmaktadır.³⁷ Bunun için, her bir devir

For this, it should be accepted that the subject matter of each assignment is different and that each sub-group constitutes a divisible right. Divisibility of economic rights means that one economic right is divided into sub-groups and assigned independently, likewise the independence of the various economic rights on a work from each other.³⁸ In other words, in consequence of the economic rights' divisible nature, it is possible that more than one person can establish property on the different sub-groups of the same right in a work.³⁹

The fact that economic rights are divisible is a subject that has been highly debated, especially in American law, which influenced Copyright Law of 1976. Within this context, in the American law; the doctrine of divisibility has been adopted and it is admitted that the author of a work can create various economic rights on the work and assign these rights by dividing them into different sub-groups.⁴⁰ However, as stated above, the economic rights in the LIAW are subject to numerus clauses principle. As a matter of course, within the framework of the

konusunun farklı olduğu ve devre konu mali hakkın bölünebilir bir hak olduğu kabul edilmelidir. Mali hakların bölünebilir olması, bir eser üzerindeki çeşitli mali hakların birbirinden bağımsızlığını ifade ettiği gibi, aynı hakkın alt sınıflara bölünmesini ve devredilmesini de ifade etmektedir.³⁸ Bir diğer ifadeyle mali hakların bölünebilir hak olmaları hasebiyle, bir eserdeki aynı hakkın içerdiği farklı yekiler üzerinde birden fazla kişinin mülkiyet kurabilmesi mümkündür.³⁹

Mali hakların bölünebilir olması, özellikle Amerikan hukukunda oldukça tartışılmış bir konu olup 1976 tarihli Telif Kanunu'nu etkilemiştir. Bu kapsamda Amerikan hukukunda; bölünebilirlik doktrini benimsenmiş olup, eser sahibi eser üzerinde muhtelif mali haklar oluşturup bu hakları da alt yetkilere bölerek farklı kişilere devredebilmektedir.⁴⁰ Ancak yukarıda ifade edildiği üzere FSEK'te yer alan mali haklar sınırlı sayı ilkesine tabidir. Doğal olarak FSEK çerçevesinde, eser sahibi tarafından yeni bir hakkın tesis edilmesi mümkün değildir. Bununla birlikte FSEK'te, bir mali hakkın alt yet-

LIAW, it is not possible to establish a new right by the authors. However, the issue of the assignment of an economic right to the third parties by dividing it into different sub-groups still remains unanswered in the LIAW. As an example, conversion of a book into a movie, filming it or making it suitable for broadcasting on television or radio corresponds to the right of adaptation. In this context, “film-making” right is given to person A as a sub-group authority of the right of adaptation. In this case, is it possible to assign the same book to person B for translation, which is another sub-group authority included in the right of adaptation? The use of independent sub-groups of an economic right by different people as in the case can be administered through non-exclusive licensing in countries where the assignment of economic rights is not legally permitted.⁴¹ However in our country where the assignment of economic rights is legally possible, can authors assign independently the sub-groups contained in one single economic right as a divisible right? In the doctrine of property law, it is possible to establish an independent property on every divided part of a subject in case the subject matter of property is divisible.⁴² Therefore, it is necessary to apply the principles of property law in terms of the law on intellectual and artistic works and to say that it is possible to establish independent property on the sub-groups of an economic right.

When the current practice of the courts is considered, it is not highly observed that assignment of the same economic right among more than one person through division. Present examples focus on validity problem in case of more than one assignment.⁴³ As a matter of fact, there were two different licenses regarding the econom-

kilere bölünerek üçüncü kişilere devri konusu cevapsız kalmaktadır. Örnek ile açıklamak gerekirse; bir kitabın film haline dönüştürülmesi, filme alınması veya radyo ve televizyon ile yayıma müsait bir şekilde getirilmesi mali haklardan işleme hakkına tekabül etmektedir. Bu kapsamda işleme hakkının bir alt yetkisi olarak “film yapma yetkisi” A kişisine verilmiştir. Bu durumda aynı kitabın, işleme hakkının içerdiği bir diğer yetki olan tercüme için B kişisine devri mümkün müdür? Bu şekilde bir mali hakkı alt sınıflara bölerek farklı kişilere kullandırtma, mali hakların devrinin yasal olmadığı ülkelerde basit lisans yoluyla çözülmektedir.⁴¹ Ancak mali hakların devredilmesinin hukuken mümkün olduğu ülkemizde, bölünebilir bir hak olarak bir mali hakkın içerdiği yetkilerin de bağımsız olarak devredilmesi mümkün müdür? Eşya hukuku doktrininde, mülkiyete konu bir eşya bölünebilir ise, bölünen her parça üzerinde bağımsız bir mülkiyetin kurulması mümkündür.⁴² O halde eşya hukuku prensiplerini fikir ve sanat eserleri hukuku açısından da uygulayıp, bir mali hakkın bölünebildiği alt sınıflar üzerinde de bağımsız mülkiyetlerin kurulabileceğini söylemek gerekmektedir.

Uygulamaya bakıldığında, aynı mali hakkın bölünerek birden fazla kişiye devredilmesiyle çok sık karşılaşıl-mamakta olduğu görülecektir. Var olan örnekler, iki devirden hangisinin geçerli olduğuna yoğunlaşmaktadır.⁴³ Nitekim Yargıtay’ın önüne gelen bir uyuşmazlıkta, mali hakka ilişkin iki farklı yetki verilmesi söz konusu olmuştur. Yargıtay ise aynı anda iki meslek birliğine yetki verilmesinin hukuken mümkün olup olmadığını tartışmaksızın karar tesis etmiştir.⁴⁴ Bu açıdan bakıldığında, bir hakkın devredilmesiyle birlikte devreden o hak

FOOTNOTE

34 Kemal Oğuzman/Özer Selici/Saibe Oktay Özdemir, *Eşya Hukuku*, İstanbul 2014, p. 736.

35 Küçükali, p. 185.

36 Intellectual rights are not consumed. In another word, they are continuous and not consumed by only one usage. Therefore it is stated in the LIAW that provisions regarding the usufructuary lease apply for the usage of economic rights by non-exclusive right.

37 Divisibility of economic rights were highly discussed in the USA until the Draft Code dated 1976 and pointed out that each day another economic right occurs, so it is not good to assign all economic rights together both for the author and the assignees. For more details look at **Abraham L. Kaminstein**, “Divisibility of Copyrights”, *Copyright Law Revision*:

Studies Prepared for the Subcommittee on Patents, Trademarks, and Copyrights of the Committee on the Judiciary United States Senate, Washington 1960, p. 3.

38 Jyh-An Lee, “Copyright Divisibility and the Anticommons”, *American University International Law Review*, Vol. 32, No. 1, 2016, p. 117.

39 Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), *Understanding Copyright and Related Rights*, 2. Ed., Switzerland 2016, p. 20.

40 Elliot Groffman, “Divisibility of Copyright: Its Application and Effect”, *Santa Clara Law Review*, V. 19/1, p. 170-177.

41 WIPO, p. 20.

42 Oğuzman/Selici/Özdemir, p. 294.

43 Nal/Suluk, p. 119.

44 11. Civil Chamber of Court of Appeals, dated 08.11.2005 and numbered E. 2005/4696, K. 2005/10655. In the concrete case, two Professional unions claimed authority on economic rights arising from the same work and filed the lawsuit. Although it is seen two different authorized unions for the same economic rights, the Court discussed only the collecting authority of a foreign union in turkey. Therefore the issue that is pointed out above is not discussed.

45 Küçükali, p. 185.

46 Şafak Erel, *Türk Fikir ve Sanat Hukuku*, 3. Ed., Ankara 2009, p. 189-190.

ic rights in a matter of dispute at the Court of Appeal. The Court of Appeal established a decision without considering whether it is legally possible to authorize two professional unions at the same time.⁴⁴ From this point of view, since the right of the assignor over the right is terminated upon the assignment of that right, second assignment of the same right is considered invalid.⁴⁵ It is worth mentioning that each economic right should be considered in accordance with the concrete case and should be said that sub-groups of a divisible economic right can be assigned to more than one person.

As a natural consequence of this determination, if an economic right includes sub-group rights like the right of adaptation, not only the title of the right but also the sub-groups should be mentioned in the contracts and which of these sub-groups are included in the scope of assignment contract should be clarified. Thus in the doctrine it is stated that it should be indicated which type of transaction is meant in the contracts on the right of adaptation.⁴⁶

IV. CONCLUSION

Presented in the LIAW in accordance with numerous clauses principle, economic rights are the rights arising from the economic relation between the author and work. On the other hand moral rights are based on the relation between the author's personality and work. The division between moral and economic rights is important especially from the point of being a subject-matter of legal transaction. Within this framework, the issues such as fundamental characteristics of economic rights, independence, being subject-matter of legal transac-

üzerindeki söz hakkı sona erdiği için, aynı hakkın bir daha devri geçersiz sayılmaktadır.⁴⁵ Ancak her mali hak somut uyumsuzluğa göre değerlendirilmeli, bölünebilen ve tükenmeyen bir hakkın birden fazla kişiye devrinin mümkün olabileceği söylenmelidir.

Bu tespitin doğal bir sonucu olarak, eğer bir mali hak işleme hakkı gibi ayrıştırılabilir alt hak grupları içeriyorsa, yapılan sözleşmelerde sadece hakkın üst başlığının değil, alt gruplarının da anılması, sözleşmenin kapsamına hangilerinin dâhil olduğunun belirtilmesi gerekir. Nitekim doktrinde işleme hakkını konu alan sözleşmelerde hangi işleme türünün kast edildiğinin belirtilmesi gerektiği ifade edilmektedir.⁴⁶

IV. SONUÇ

Mali haklar, eser sahibinin eseri ile ekonomik ilişkisinden doğan haklar olup bunlar FSEK'te sınırlı sayı ilkesi çerçevesinde gösterilmiştir. Manevi haklar ise eser ile eser sahibinin kişiliği arasında var olan hakları ifade etmektedir. Mali ve manevi hak ayrımı, özellikle hakkın hukuki ilişkiye konu olabilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda öncelikle çalışmamızda mali hakların temel nitelikleri ele alınarak bağımsızlık, hukuki ilişkilere konu olma, miras yoluyla intikal gibi temel hususlar incelenmiş, ardından mali hakların sözleşme ile devrine ilişkin temel hususlara değinilmiştir. Doktrinde ve uygulamada çok sık karşılaşılacakla birlikte, bir mali hakkın bölünerek farklı kişilere devri konusu tartışmaya değerdir. Konunun yargı kararlarında, uygulamada ve doktrinde tartışılmamış olmasının yanı sıra FSEK'e ilişkin Kanun Tasarısı metninde de va-

DİPNOT

34 Kemal Oğuzman/Özer Selici/Saibe Oktay Özdemir, Eşya Hukuku, İstanbul 2014, s. 736.

35 Küçükali, s. 185.

36 Fikri haklar tükenen haklar değildir. Bir diğer ifadeyle sürekliliği olan ve bir kullanımla sona ermeyen bir yapı arz etmektedir. Bu sebeple FSEK'te, mali hakkın basit lisans ile devri durumunda hasılat kirası hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

37 Amerika Birleşik Devletleri'nde 1976 tarihli Telif Kanunu'na kadar mali hakların bölünebilirliği hususu oldukça tartışılmış ve her geçen gün yeni bir hakkın doğduğu ve bunların toptan devrinin, eser sahibi için olduğu gibi devralan açısından da sınırlara sebebiyet verdiği hususu vurgulanmıştır. Detaylar için bkz. Abraham L. Kaminstein, "Divisibility of Copyrights",

Copyright Law Revision: Studies Prepared for the Subcommittee on Patents, Trademarks, and Copyrights of the Committee on the Judiciary United States Senate, Washington 1960, s. 3.

38 Jyh-An Lee, "Copyright Divisibility and the Anticommons", American University International Law Review, Vol. 32, No. 1, 2016, s. 117.

39 Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Understanding Copyright and Related Rights, 2. Bası, İsviçre 2016, s. 20.

40 Elliot Groffman, "Divisibility of Copyright: Its Application and Effect", Santa Clara Law Review, V. 19/1, s. 170-177.

41 WIPO, s. 20.

42 Oğuzman/Selici/Özdemir, s. 294.

43 Nal/Suluk, s. 119.

44 Yargıtay 11. H.D. T. 08.11.2005, E. 2005/4696, K. 2005/10655. Söz konusu karara konu olayda, bir eserden kaynaklanan mali hakların tahsili için iki meslek birliği de kendisine yetki verildiğinden bahisle davacıdan ödeme talep etmişlerdir. Somut uyumsuzlukta mali hakların takibi için yurtdışındaki iki farklı meslek kuruluşuna yetki verilmesi söz konusu olmakla birlikte, asıl tartışma konusu yurtdışındaki meslek birliklerinin Türkiye'de takip yetkisi olduğundan yukarıda işaret ettiğimiz nokta tartışılmamıştır.

45 Küçükali, s. 185.

46 Safak Erel, Türk Fikir ve Sanat Hukuku, 3. Bası, Ankara 2009, s. 189-190.

tion and inheritability are firstly examined in this study, which later focused on the basic issues regarding the assignment of economic rights. Although it is not frequently seen in the academic studies and the court practices, assignment of an economic parties to more than one person is worth discussing. It is clear that this issue should be studied in more detail considering the lack of provisions in the Draft Code as well as the limited discussion about it in the doctrine and court practices. ■

kiaya ilişkin yasa koyucunun bir düzenleme öngörmemiş olması dikkate alındığında, konunun daha detaylı bir tartışmayı gerektirdiği kuşkusuzdur. ■

BIBLIOGRAPHY

- Ahmet M. Kılıçoğlu**, Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikri Haklar, Ankara 2017
- Arathi Ashok**, "Economic Rights of Authors under Copyright Law: Some Emerging Judicial Trends", Journal of Intellectual Property Rights, January 2010, Vol. 15, 46-54
- Artür Karademir**, Çalışanların Yarattığı Eserler Üzerinde Fikri Hakların Kullanılması, Ankara 2017
- Cahit Suluk/Rauf Karasu/Temel Nal**, Fikri Mülkiyet Hukuku, Ankara 2017
- Canan Küçükali**, Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası, Ankara 2017
- Çağrı Sükrü Uluslu**, Sözleşme ile Mali Hakkın Devrinin Hak Sahipliğine Etkisi, http://ulusluersen.com/makale_SOZLESME_ILE_MALI_HAKKIN_DEVRININ_HAK_SAHİPLİĞİNE_ETKİSİ.pdf (Last Access: 21.09.2018)
- Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Understanding Copyright and Related Rights, 2. Ed., Switzerland, 2016
- Elliot Groffman**, "Divisibility of Copyright: Its Application and Effect", Santa Clara Law Review, Vol. 19, No. 1
- Eray Aksın Atar**, Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Yayma Hakkı ve Korunması, İstanbul 2017
- Fethi Merdivan**, "Manevi Hakların Eser Sahibinin Ölümünden Sonra Kullanılması ve Yakınların Dava Hakkı (Konuyla İlgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi)", Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Dergisi, 2014, Vol. 1, 93-144
- Hatice Kübra Ercoşkun Şenol**, "Mali Hakları veya Kullanım Hakkını Devralanların Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Kapsamında Korunması", Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, Vol. III, No. 1, 45-64
- Hayri Bozgeyik**, Görüşler ve Kararlar Telif Hukuku: Mali Haklar, Manevi Haklar, Tazminat, Hukuk ve Ceza Davaları, Ankara 2018
- Jyh-An Lee**, "Copyright Divisibility and the Anticommons", American University International Law Review, Vol. 32, No. 1, 2016, 117-163
- Kemal Oğuzman/Nami Barlas**, Medeni Hukuk, İstanbul 2013
- Kemal Oğuzman/Özer Selici/Saibe Oktay Özdemir**, Esya Hukuku, İstanbul 2014
- Mustafa Ates**, "Eser Sahibinin Eserin Yeniden Satışından Pay Alma Hakkı", Terazi Hukuk Dergisi, 2018, Vol. 13, No. 140, 66-77
- Savaş Bozbel**, "FSEK'e Göre İleride Vücuda Getirilecek Eserlerle İlgili Yapılan Sözleşmelerin İfası ve Sonuçları Hakkında Sinema Sektörü Özelinde Bazı Düşüncelerim", I. Fikri Mülkiyet Hukuku Uluslararası Sempozyumu Tebliği, file:///C:/Users/solma/Downloads/5000129042-5000199441-1-SM.pdf, (Last Access: 26.06.2018)
- Safak Erel**, Türk Fikir ve Sanat Hukuku, 3. Ed., Ankara 2009
- Sinan Sarıkaya**, Fikri Haklarda Manevi Tazminat, http://www.academia.edu/12566421/Fikri_Haklarda_Manevi_Tazminat, (Last Access: 07.09.2018)
- Tekin Memiş**, "FSEK Sisteminde ve İlkeler Işığında Umumi Mahallerde Eserin Kullanımı ve Haklar", Fikri Mülkiyet Yıllığı, Ankara 2016

KAYNAKÇA

- Ahmet M. Kılıçoğlu**, Sınai Haklarla Karşılaştırmalı Fikri Haklar, Ankara 2017
- Arathi Ashok**, "Economic Rights of Authors under Copyright Law: Some Emerging Judicial Trends", Journal of Intellectual Property Rights, Ocak 2010, S. 15, 46-54.
- Artür Karademir**, Çalışanların Yarattığı Eserler Üzerinde Fikri Hakların Kullanılması, Ankara 2017.
- Cahit Suluk/Rauf Karasu/Temel Nal**, Fikri Mülkiyet Hukuku, Ankara 2017.
- Canan Küçükali**, Fikri Hakların İhlalinden Kaynaklanan Tazminat Davası, Ankara 2017.
- Çağrı Sükrü Uluslu, Sözleşme ile Mali Hakkın Devrinin Hak Sahipliğine Etkisi, http://ulusluersen.com/makale_SOZLESME_ILE_MALI_HAKKIN_DEVRININ_HAK_SAHİPLİĞİNE_ETKİSİ.pdf (E.T. 21.09.2018).
- Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Understanding Copyright and Related Rights, 2. Bası, İsviçre 2016.
- Elliot Groffman**, "Divisibility of Copyright: Its Application and Effect", Santa Clara Law Review, V. 19/1, s. 171-194.
- Eray Aksın Atar**, Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda Yayma Hakkı ve Korunması, İstanbul 2017.
- Fethi Merdivan**, "Manevi Hakların Eser Sahibinin Ölümünden Sonra Kullanılması ve Yakınların Dava Hakkı (Konuyla İlgili Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi)", Ankara Barosu Fikri Mülkiyet Dergisi, 2014, S. 1, 93-144.
- Hatice Kübra Ercoşkun Şenol**, "Mali Hakları veya Kullanım Hakkını Devralanların Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Kapsamında Korunması", Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi, 2013, C. III, S. 1, 45-64.
- Hayri Bozgeyik**, Görüşler ve Kararlar Telif Hukuku: Mali Haklar, Manevi Haklar, Tazminat, Hukuk ve Ceza Davaları, Ankara 2018.
- Jyh-An Lee**, "Copyright Divisibility and the Anticommons", American University International Law Review, Vol. 32, No. 1, 2016, 117-163.
- Kemal Oğuzman/Nami Barlas**, Medeni Hukuk, İstanbul 2013.
- Kemal Oğuzman/Özer Selici/Saibe Oktay Özdemir**, Esya Hukuku, İstanbul 2014.
- Mustafa Ates**, "Eser Sahibinin Eserin Yeniden Satışından Pay Alma Hakkı", Terazi Hukuk Dergisi, 2018, C. 13, S. 140, 66-77.
- Savaş Bozbel**, "FSEK'e Göre İleride Vücuda Getirilecek Eserlerle İlgili Yapılan Sözleşmelerin İfası ve Sonuçları Hakkında Sinema Sektörü Özelinde Bazı Düşüncelerim", I. Fikri Mülkiyet Hukuku Uluslararası Sempozyumu Tebliği, file:///C:/Users/solma/Downloads/5000129042-5000199441-1-SM.pdf, (E.T. 26.06.2018).
- Safak Erel**, Türk Fikir ve Sanat Hukuku, 3. Bası, Ankara 2009.
- Sinan Sarıkaya**, Fikri Haklarda Manevi Tazminat, http://www.academia.edu/12566421/Fikri_Haklarda_Manevi_Tazminat, (E.T. 07.09.2018).
- Tekin Memiş**, "FSEK Sisteminde ve İlkeler Işığında Umumi Mahallerde Eserin Kullanımı ve Haklar", Fikri Mülkiyet Yıllığı, Ankara 2016.